

Comunicat de presă

Luxemburg, 14 februarie 2020

Comisia și-a îndeplinit responsabilitățile legate de securitatea nucleară care îi revin în temeiul Tratatului Euratom, dar sunt posibile unele îmbunătățiri, afirmă Curtea de Conturi Europeană

Securitatea nucleară este în general responsabilitatea statelor membre ale UE care folosesc energia nucleară, dar Comisia Europeană are, de asemenea, responsabilități specifice în domeniu, în principal în ceea ce privește legislația și supravegherea. Conform unui nou raport al Curții de Conturi Europene, Comisia și-a îndeplinit aceste responsabilități, dar mai este loc de o actualizare a cadrului legal și a orientărilor sale interne.

Tratatul Euratom din 1957 reglementează utilizarea pașnică a energiei nucleare în UE. Responsabilitatea pentru siguranța instalațiilor nucleare revine în principal deținătorilor de autorizație pentru aceste instalații (operatorii), sub supravegherea autorităților naționale de reglementare. Euratom a prevăzut, în directive, normele de bază cu privire la protecția sănătății populației și a lucrătorilor împotriva pericolelor care rezultă din radiațiile ionizante. Consiliul adoptă și actualizează periodic directive în domeniul securității nucleare, în domeniul normelor de securitate de bază, precum și în cel al gestionării deșeurilor radioactive și a combustibilului uzat, după consultarea Parlamentului European și pe baza unei propuneri din partea Comisiei.

De asemenea, Comisia supraveghează transpunerea acestor directive în legislația națională de către statele membre, lansând, dacă este necesar, proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor. Totodată, ea examinează proiectele de investiții nucleare planificate ale statelor membre din punctul de vedere al compatibilității cu Tratatul Euratom. Comisia are competența de a verifica funcționarea și eficiența instalațiilor utilizate de statele membre pentru monitorizarea nivelului de radioactivitate în atmosferă, ape și sol. Mai mult, ea exploatează, administrează și dezvoltă Sistemul de schimb de informații în caz de urgență radiologică al Comunității Europene (ECURIE), creat în urma accidentului de la Cernobîl din 1986, cu scopul de a face schimb de informații în cazul unei

Scopul acestui comunicat de presă este să prezinte mesajele principale ale raportului special adoptat de Curtea de Conturi Europeană. Textul integral al raportului este disponibil la adresa www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

urgențe nucleare. Auditul Curții s-a concentrat pe activitățile desfășurate de Comisie pe baza competențelor și a responsabilităților acesteia în temeiul tratatului.

„În general, Comisia și-a îndeplinit responsabilitățile în materie de securitate nucleară”, a declarat domnul João Figueiredo, membrul Curții de Conturi Europene responsabil de acest raport. „Curtea recomandă însă actualizarea cadrului juridic, precum și a metodelor și procedurilor utilizate în prezent pentru a evalua transpunerea directivelor Euratom, pentru a emite avize cu privire la investițiile nucleare și pentru a verifica instalațiile de monitorizare a radioactivității”.

Curtea a examinat verificările efectuate de Comisie cu privire la punerea în aplicare de către statele membre a trei directive Euratom recente: Directiva privind deșeurile radioactive, Directiva privind securitatea nucleară modificată și Directiva privind normele de securitate de bază. Un număr mare de state membre notificaseră Comisia, înainte de expirarea termenului, cu privire la măsurile adoptate de ele pentru punerea în aplicare a Directivei privind normele de securitate de bază și a Directivei privind securitatea nucleară modificată. Nu toate statele membre implementaseră însă corect Directiva privind deșeurile radioactive. Comisia deschisese 15 proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în legătură cu aceste directive, majoritatea acestora fiind încă în curs la data auditului Curții.

La sfârșitul anului 2019, existau 124 de reactoare nucleare în funcțiune în 14 state membre ale UE (inclusiv Regatul Unit). Patru dintre aceste state membre aveau reactoare noi în construcție. În eventualitatea unei situații de urgență radiologică, rolul Comisiei este limitat la gestionarea sistemului ECURIE, întrucât mecanismele de pregătire și de intervenție în situații de urgență constituie o responsabilitate națională. Comisia a venit în completarea ECURIE cu Platforma europeană de schimb de date radiologice (EURDEP), o platformă web care pune la dispoziția autorităților, aproape în timp real, date de monitorizare radiologică. Curtea a considerat că, în general, sistemul a funcționat bine, chiar dacă se mai puteau aduce unele îmbunătățiri.

În sfârșit, Curtea a constatat că actualul cadru pentru emiterea de avize privind compatibilitatea proiectelor de investiții nucleare cu Tratatul Euratom nu este la zi în raport cu cele mai recente evoluții în materie de politici, în materie legislativă și în materie tehnologică. În mod similar, ea recomandă revizuirea și consolidarea procedurilor utilizate pentru verificarea eficienței instalațiilor naționale de monitorizare a radioactivității.

Note către editori

Legislația internațională privind securitatea nucleară se bazează pe principiul fundamental al responsabilității naționale pentru securitatea instalațiilor nucleare. Guvernele sunt responsabile de reglementarea securității nucleare și operatorii instalațiilor nucleare sunt cei responsabili, în ultimă instanță, pentru securitatea instalațiilor lor. În sfârșit, Agenția Internațională pentru Energie Atomică (AIEA) este forumul interguvernamental pentru cooperarea științifică și tehnică în domeniul nuclear la nivel mondial.

În UE, Tratatul Euratom din 1957 a instituit Comunitatea Euratom (Euratom) – o entitate juridică separată, deși cu aceiași membri ca UE și guvernată de instituțiile UE. Euratom a prevăzut, în directive, normele de bază cu privire la protecția sănătății populației și a lucrătorilor împotriva pericolelor care rezultă din radiațiile ionizante.

Auditul Curții s-a concentrat pe activitățile desfășurate de Comisie în temeiul Tratatului Euratom. Curtea nu a examinat cadrul internațional în materie de securitate nucleară sau aplicarea acestuia în statele membre și nici nu a analizat aspectele tehnice ale securității nucleare.

Curtea de conturi Europeană a analizat anterior programele de asistență pentru dezafectare nucleară ale UE în [Raportul special nr. 22/2016](#).

Raportul special nr. 03/2020, intitulat „Comisia contribuie la securitatea nucleară în UE, dar sunt necesare actualizări”, este disponibil în 23 de limbi ale UE pe site-ul Curții (eca.europa.eu).

Persoana de contact pentru presă pentru acest raport

Claudia Spiti - claudia.spiti@eca.europa.eu - T: (+352) 4398 45547 / M: (+352) 691 553547